

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 398/2011-25

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. septembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti K., s. r. o., B., a V. K., B., zastúpených advokátom JUDr. K. Ž., T., vo veci namietaného porušenia čl. 2 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a ich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, 2 a 4 a čl. 35 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1, 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 6 ods. 3 písm. d) a čl. 13, 14, 17 a čl. 18 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 88/2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosti obchodnej spoločnosti K., s. r. o., a V. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. septembra 2011 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti K., s. r. o., a V. K. (ďalej len „sťažovatelia“ alebo „sťažovateľ v prvom a druhom rade“), v ktorej namietajú porušenie čl. 2 ods. 1 a čl.

152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, 2 a 4 a čl. 35 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1, 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 6 ods. 3 písm. d) a čl. 13, 14, 17 a čl. 18 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 88/2006.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že proti sťažovateľovi v druhom rade bola 18. októbra 2006 na okresnom súde podaná obžaloba pre trestný čin porušovania ochrany rastlín a živočíchov podľa § 181c ods. 2 písm. b) a ods. 3 písm. a) zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov.

Sťažovatelia v sťažnosti na strane 4 až 10 podrobne opisujú skutkový stav v súvislosti s vedeným trestným konaním na okresnom súde pod sp. zn. 1 T/88/06 a tiež predchádzajúci postup Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, orgánov činných v trestnom konaní a iných orgánov verejnej moci a správnych orgánov v Slovenskej republiky od roku 1990 v ich záležitosti a domnievajú sa, že nezákonným postupom týchto orgánov a nerešpektovaním Trestného zákona a nariadení Európskeho spoločenstva došlo k porušeniu ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1, 2 a 4 ústavy a základného práva na podnikanie podľa čl. 35 ods. 1 a 2 ústavy, na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 až 3 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na vypočutie svedkov podľa čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru, ako aj práv podľa čl. 13, 14, 17 a čl. 18 dohovoru a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, a tiež k porušeniu čl. 2 ods. 1 ústavy a čl. 152 ods. 4 ústavy.

Súčasne namietajú nedostatočné odôvodnenie a nezákonnosť rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 287/2011 z 21. júna 2011, s ktorým nesúhlasia, pretože je v rozpore s judikatúrou ústavného súdu, a v závere žiadajú, aby ústavný súd vyslovil, že

„Základné právo obvineného V. K. na trestné konanie bez priedahov bolo porušené v rozpore s Čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

... Slovenská republika porušila základné právo obžalovaného spôsobom nezlučiteľným z čl. 6 ods. 1 čl. 6 ods. 3 písm. d) Európskeho dohovoru... keď obvinenému a neskôr obžalovanému v štádiu vyšetrovania a ani v priebehu súdneho konania neumožnila od roku 2002 vypočuť zamestnankyňu Ministerstva životného prostredia SR ako svedkyňu, ktorej výpoveď v rozhodujúcej miere bola dôvodom opakovaného trestného stíhania a obžaloby V. K. ako konateľa spoločnosti K. s. r. o.

... Právo na spravodlivé súdne konanie Čl. 6 ods. 1 E. dohovoru a právo účastiť sa na správe vecí verejných upravené v Čl. 2 ods. 1 Ústavy SR bolo obmedzené účelovým trestným konaním v rozpore s § 3 ods. 1, 2, § 4 písm. a), b) zákona č. 140/1961 Zb. , Čl. 152 ods. 4 Ústavy SR a Čl. 18 E. Dohovoru.

... Práva obžalovaného v trestnom konaní 1 T 88/2006 boli obmedzené spôsobom nezlučiteľným so zárukami upravenými v čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. d), čl. 13, čl. 14, čl. 17, čl. 18 , Čl. 1 Protokolu č. 12 E. dohovoru a čl. 152 ods. 4 Ústavy)...

... Slovenská republika je povinná uhradiť sťažovateľovi v prvom a druhom rade trovy súdneho konania v sume 437 €... na účet advokáta JUDr. K. Ž., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohoto nálezu.

... Slovenská republika porušila právo sťažovateľa v prvom a druhom rade spôsobom nezlučiteľným s Čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 Európskeho dohovoru a čl. 20 ods. 1, 2, 4, Čl. 35 ods. 1 ods. 2 Ústavy SR...

Slovenská republika je povinná uhradiť spoločnosti K. s. r. o. finančnú náhradu rovnajúcu sa súčtu zisku, ktorý spoločnosť K. s. r. o. dosiahla od roku 2003 do 2009 za export umelo odchovaných exemplárov...“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

Podľa § 24 písm. c) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa ním navrhovateľ domáha preskúmania rozhodnutia ústavného súdu.

1. Sťažovatelia namietajú zbytočné prieskúmania v trestnom konaní a spôsob vedenia hlavných pojednávaní zo strany okresného súdu, na ktorých sú porušované ich označené práva podľa ústavy a dohovoru. Námietku zbytočných prieskúmaní spájajú s neefektívnou činnosťou konajúceho súdu (prvostupňového súdu) pri zabezpečovaní účasti kľúčových svedkov obžaloby na hlavnom pojednávaní a tiež tvrdia, že bolo porušené ich právo vypočúvať alebo dať vypočúvať svedkov proti sebe podľa čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru.

Ústavný súd zistil, že tieto námietky sťažovateľov sú totožné s námietkou sťažovateľa v druhom rade, ktoré posudzoval ústavný súd už v konaní vedenom pod sp. zn. III. ÚS 287/2011 a odmietol ich uznesením 21. júna 2011. V tomto konaní odmietol jeho sťažnosť pre neprípustnosť, pretože podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, keďže nepodal sťažnosť na zbytočné prietahy predsedovi okresného súdu.

V reakcii na toto uznesenie ústavného súdu sťažovateľ v druhom rade uvádza, že ústavný súd v tejto veci nepostupoval v zmysle judikatúry ústavného súdu a jeho rozhodnutie nie je riadne odôvodnené a tvrdí, že *„nemohol využiť opravné prostriedky, na ktoré poukázal súd v uznesení III.ÚS 287/2011-15 nakoľko zákon č. 757/2004 neoprávňuje predsedu súdu, aby rozhodol o primeranej finančnej náhrade v súvislosti so spôsobenou ujmom vo veci porušenia práva sťažovateľa na konanie bez nedôvodných prietahov“*.

Ústavný súd však nie je toho názoru ako sťažovateľ. Uznesenie ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 287/2011 z 21. júna 2011 je vydané v súlade s jeho judikatúrou a je tiež riadne odôvodnené. Keďže sťažovateľ ho však nerešpektoval, hoci bolo konečné, proti nemu nebolo možné podať opravný prostriedok (jeho právny zástupca prevzal uznesenie 8. augusta 2011) a napriek poučeniu ústavného súdu nepodal túto sťažnosť predsedníčke okresného súdu do 21. septembra 2011, musel ústavný súd odmietnuť jeho sťažnosť pre neprípustnosť podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde.

Obdobne ústavný súd sťažovateľom pripomína, že vo veci iného namietaného porušenia základných práv podľa ústavy, práv podľa dohovoru a dodatkového protokolu postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 88/2006, vychádzajúc z ústavného princípu subsidiarity svojej právomoci vo vzťahu k všeobecným súdom vyplývajúceho z čl. 127 ods. 1 ústavy, ich sťažnosť odmietol pre nedostatok svojej právomoci, čo urobil až dvakrát, a to v konaniach vedených pod sp. zn. III. ÚS 229/09 z 28. júla 2009 a sp. zn. II. ÚS 528/2010 z 9. decembra 2010, pričom sťažovatelia tieto

rozhodnutia ústavného súdu vôbec nerešpektujú a opätovne sa obrátili so sťažnosťou na ústavný súd 6. septembra 2011.

V týchto rozhodnutiach ústavný súd uviedol, že trestné konanie je od svojho začiatku až po jeho koniec procesom, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií pre ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní a súdu naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia.

Bude vecou nadriadených súdov, aby posúdili argumentáciu sťažovateľa a vyvodili z nej závery, ak sťažovateľ v druhom rade využije aj riadne a mimoriadne opravné prostriedky v trestnom konaní, čo zatiaľ zo sťažnosti nevyplýva.

Okrem toho mohol ústavný súd odmietnuť sťažnosť sťažovateľov aj pre neprípustnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre prekážku rozhodnutej veci podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde alebo podľa § 24 písm. c) zákona o ústavnom súde (obdobne napr. III. ÚS 129/09), keďže sťažovatelia nesúhlasia s odôvodnením rozhodnutia ústavného súdu a domáhajú sa jeho preskúmania. O tom, že proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok (čl. 133 ústavy), bol sťažovateľ v druhom rade predtým riadne poučený vo viacerých rozhodnutiach ústavného súdu.

Napokon vo vzťahu k podaniu sťažnosti sťažovateľa v prvom rade ústavný súd uvádza, že v predmetnom trestnom konaní sťažovateľ v prvom rade nevystupuje ani ako obžalovaný, ani ako poškodený a ani ako iný účastník trestného konania, preto sťažnosť sťažovateľa v prvom rade odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú neoprávnenou osobou (obdobne ako vo veci sp. zn. II. ÚS 528/2010).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. septembra 2011